

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор _____

Набока О.Г.

(ПІБ)

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки**

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Розробники:

Коркішко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Гаврилова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 13 від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення С.А.Саяпіна.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р. протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 1,5 самостійної роботи здобувача – 5	Лекції	
	30 год.	14 год.
	Самостійна робота	
	90 год.	106 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є: формування системи наукових знань щодо змісту та напрямів реформування системи вищої освіти, теоретичних, організаційно-процесуальних, методичних засад процесу навчання та виховання, застосування інноваційних технологій у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти, розвиток здатності проектувати, реалізовувати, контролювати та оцінювати результати освітнього процесу і наукової діяльності відповідно до державних та європейських стандартів.

2. Матриця
компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю
з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до ОП	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 12. Здатність до особистого і професійного розвитку.</p> <p>ЗК 13. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 17. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях.</p> <p>СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.</p> <p>СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в</p>	<p>ПРН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.</p> <p>ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших</p>	<p>Поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій:</p> <p>– словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, лекція-консультація, круглий стіл тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія;</p> <p>– наочні методи: спостереження, демонстрація;</p> <p>– практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, аналіз подій, самостійна робота (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання завдань: конспектування, анотування,</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне та письмове опитування, практична перевірка, рейтинговий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінка), самоконтроль (рефлексія, самооцінка), оцінювання самостійної роботи (педагогічне есе, презентація, огляд фахової літератури, доповідь, реферування наукової літератури, навчальний проєкт),</p> <p>екзамен.</p>

<p>педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.</p> <p>СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.</p>	<p>джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.</p>	<p>написання есе); – відеометод: дистанційні, мультимедійні.</p>	
--	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	пр	лаб	с.р.		л	пр	лаб	с.р.
Тема 1. Сучасна вища школа в освітній системі України	10	2			8	12	2			10
Тема 2 Загальні основи педагогіки вищої школи	13	4			9	12	2			10
Тема 3. Особливості діяльності та педагогічна культура викладача вищої школи	18	4			14	18	2			16
Тема 4. Основи дидактики вищої школи	13	4			9	16	2			14
Тема 5. Форми та методи організації навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі	20	6			14	18	2			16
Тема 6. Система аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів	22	4			18	22	2			20
Тема 7. Зміст і основні напрями виховної роботи у ЗВО.	24	6			18	22	2			20
Усього годин	120	30			90	120	14			106

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Сучасна вища школа в освітній системі України	2	2
2	Загальні основи педагогіки вищої школи	4	2
3	Особливості діяльності та педагогічна культура викладача вищої школи	4	2
4	Основи дидактики вищої школи	4	2
5	Форми та методи організації навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі	6	2
6	Система аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів	4	2
7	Зміст і основні напрями виховної роботи у ЗВО.	6	2
	Разом	30	14

4.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції	8	10
2	Педагогіка вищої школи як наука та навчальний предмет	9	10
3	Викладач як суб'єкт педагогічного процесу в закладі вищої освіти	14	16
4	Теорія навчання у вищій школі	9	14
5	Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу вищої школи	14	16
6	Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів в умовах кредитно-рейтингової системи навчання	18	20
7	Організація виховної роботи у закладі вищої освіти.	18	20
	Разом	90	106

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів і включає наступні блоки:

- контроль засвоєння теоретичних знань (усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання аудиторних та позааудиторних робіт тощо на практичних заняттях);
- контроль самостійної роботи здобувачів (педагогічне есе, виступ-презентація, огляд фахової літератури, реферування наукової літератури, доповідь, створення ментальної карти тощо);
- підсумковий контроль: семестровий екзамен.

Питання до екзамену

1. Склад системи освіти в Україні.
2. Структура освіти в Україні.
3. Рівні та ступені вищої освіти.
4. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.
5. Основні принципи освіти в Україні.
6. Сутність поняття «вища освіта». Завдання, права та обов'язки ЗВО.
7. Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.
8. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.
9. Вища школа як педагогічна система.
10. Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти.
11. Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої освіти.
12. Сутність, складові та зміст загальної і педагогічної культури викладача ЗВО.
13. Поняття дидактики вищої школи.
14. Закони, закономірності та принципи дидактики вищої школи.
15. Зміст освіти у закладі вищої освіти.
16. Моделі освіти в сучасному світі
17. Сутність поняття „форми організації навчання”. Розвиток і становлення організаційних форм навчання.
18. Типологія і характеристика методів навчання.
19. Академічна лекція в системі професійної підготовки здобувачів.
20. Технологія і техніка підготовки академічної лекції.
21. Дидактичні основи семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних та інших форм занять.
22. Значення і роль аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
23. Функції оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
24. Види та методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
25. Методика проведення контрольних дій у вищій школі.
26. Суть, зміст і завдання процесу виховання у закладі вищої освіти.
27. Закони, закономірності та основні принципи виховання здобувачів.
28. Методи, форми і засоби виховного впливу на особистість здобувача.
29. Здобувач як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.
30. Куратор (тьютор) академічної групи: функції і напрями виховної роботи.

7. Рекомендована література

Основна

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: С.А.Саяпіна, О. Г. Коркішко, А. В. Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 101 с.
4. Немченко С.Г., Крижко І.Ф., Шумілова О.М. та ін. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.
5. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
6. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.): Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Допоміжна

1. Антонова О.Є, Гусак В.М., Дубасенюк О.А. Професіографічний підхід у системі вищої освіти: монографія / колектив авторів, за ред. О.А.Дубасенюк. Житомир : Вид-во О. О. Євенок, 2019. 328 с.
2. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.. Київ: НТУ, 2017. 172 с.
3. Креч Т.В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2017. 144 с.
4. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
5. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Стильна типографія, 2019. 237 с.
6. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
7. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, 2018. 496 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>
2. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проєкт. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>

3. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018 року №776. URL: <https://cutt.ly/Qk7M9us>
4. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квіт. 2015 р. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1421144886/1424935774/>
6. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України №848-VIII від 16.10.2021 р. URL: <https://cutt.ly/okZ28R8>
7. Про освіту: Закон України №2145-VIII від 1.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України №2623-III від 16.01.2016 р. URL: <https://cutt.ly/MkZ22up>
9. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: проєкт. URL: http://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf
10. Щодо організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти з 08 січня 2021 року URL: <https://cutt.ly/jkZMAOM>

9. Посилання на дистанційний курс

дистанційний курс «Педагогіка вищої школи» (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>)